

Про облаштування закладів загальної середньої освіти внутрішніми вбиральнями

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2018 року № 1012-р „Про розподіл резерву коштів освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам у 2018 році” (далі – розпорядження) Закарпатській області було виділено кошти освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам у сумі 44 031,0 тисяч гривень для забезпечення належних санітарно-гігієнічних умов у приміщеннях закладів загальної середньої освіти. Рішенням сесії обласної ради від 04.04.2019 № 1422 здійснено розподіл зазначеної суми коштів між бюджетами районів області на умовах співфінансування.

Розподіл цієї субвенції здійснювався відповідно до Методичних рекомендацій щодо використання коштів освітньої субвенції, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 28.01.2019 № 81. За результатами вивчення інформації, поданої керівниками місцевих органів управління освітою, департаментом освіти і науки облдержадміністрації складено перелік закладів освіти, що відповідали критеріям зазначених Методичних рекомендацій. Так, у 2019 році кошти освітньої субвенції з державного бюджету отримали 67 закладів загальної середньої освіти, а саме: Берегівський район – 1 заклад, Великоберезнянський – 1, Виноградівський – 6, Воловецький – 1, Іршавський – 3, Міжгірський – 3, Мукачівський – 20, Рахівський – 3, Свалявський – 3, Тячівський – 21, Ужгородський – 1, Хустський – 5.

Використання освітньої субвенції здійснюється на засадах співфінансування, що становило 3837,8 тис. гривень.

Із 67 закладів загальної середньої освіти, станом на 1 січня 2020 року, було облаштовано внутрішніми вбиральнями 39, на що використано 27 858,2 тис. грн субвенції, тобто 63,3%. Крім того, у 4 закладах загальної середньої освіти обладнано вбиральні за рахунок коштів місцевих бюджетів.

У 2020 році продовжено роботи з облаштування вбиралень, розпочаті у 2019 році, у 20 закладах: 18 – за кошти субвенції та співфінансування, 2 – за кошти місцевих бюджетів.

З метою вивчення питання щодо своєчасного та раціонального використання коштів, якісного облаштування внутрішніми вбиральнями закладів загальної середньої освіти області розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 29.10.2019 № 591 створено фахову робочу групу. До складу робочої групи входили фахівці Управління Західного офісу Держаудитслужби в Закарпатській області, відділу технічного нагляду управління капітального будівництва облдержадміністрації, відділу безпеки середовища життєдіяльності управління державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства Головного Управління Держпродспоживслужби в Закарпатській області, відділу нагляду в АПК, СКС, на транспорті та зв'язку Управління Держпраці.

Вивчення зазначеного питання проводилося в частині правильності використання бюджетних коштів керівниками місцевих органів управління освітою.

Зауважимо, що стовідсотково або майже стовідсотково освоїли кошти у 2019 році Берегівський, Великоберезнянський, Воловецький, Іршавський, Міжгірський, Ужгородський, Тячівський і Хустський райони.

Група здійснила виїзди у Великоберезнянський, Воловецький, Іршавський, Міжгірський, Свалявський, Ужгородський, Берегівський і Тячівський райони. Загалом перевіркою було охоплено 20 закладів загальної середньої освіти. У зв'язку з уведенням в Україні карантину не вивчено питання використання субвенції у Рахівському районі та не в повному обсязі в окремих районах. Так, потребує додаткового вивчення стан облаштування вбиральнями закладів освіти Тячівського району, де із 21 закладу вивчено тільки 5, Хустського – із п'яти вивчено три.

Крім того, невивченим залишилося питання використання субвенції у Виноградівському та Мукачівському районах. Безвідповідальність керівників органів управління освітою призвела до того, що в Мукачівському та Виноградівському районах у 2019 не було здійснено відповідних заходів, а отже, не було розпочато роботи і кошти залишилися невикористаними. Як наслідок – учнів 20 закладів освіти в Мукачівському районі та шести у Виноградівському районі і надалі не забезпечено внутрішніми вбиральнями.

Свою роботу робоча група розпочала із вивчення облаштування внутрішньої вбиральні в **Лазівській загальноосвітній школі I – II ступенів Воловецької районної ради Закарпатської області**. Заклад розташований в одноповерховій будівлі, проектна потужність якої 200 учнів. Фактично навчається 120 учнів в дев'яти класах, в т.ч. 56 у 1–4 класах.

Водопостачання закладу здійснюється з двох колодязів з механічною подачею води: один використовують для забезпечення харчоблоку і питних потреб дітей, другий – для технічних потреб.

Встановлено локальну очисну споруду „Біотал”. Санвузол новий, розташований в кінці коридору, перероблений з частини класу і коридору шляхом реконструкції. Наявна вся проектна і технічна документація на реконструкцію.

Усі приміщення забезпечено проточною холодною і гарячою водою (бойлер), витяжною вентиляцією, проведено опалення.

До складу санвузла входять три приміщення: туалет для хлопчиків, для дівчат і для дітей з особливими потребами. Оскільки в закладі наразі немає учнів з особливими потребами, вбиральнею користуються вчителі.

Водночас наголошуємо: через поділ приміщення одного класу на внутрішні вбиральні необхідно розробити новий Технічний паспорт.

Одним з найдорожчих проєктів є облаштування вбиральні в **Дубрівській загальноосвітній школі I – II ступенів Ужгородської районної ради Закарпатської області**.

На облаштування внутрішньої вбиральні в закладі було виділено субвенцію у сумі 588,0 тис. грн та 60,0 тис. грн з місцевого бюджету. У закладі здобувають освіту 102 учні.

Загальна вартість підрядних робіт за вказаним договором становить 1 456,9 тис. гривень. З яких виконано та оплачено 1408,6 тис. грн. Тобто для

реалізації цього проекту було додатково виділено залишки коштів освітньої субвенції, що утворилися на рахунках бюджету Ужгородського району станом на 1 січня 2019 року у сумі 900,0 тис. гривень.

Така значна сума виконання робіт пов'язана з улаштуванням пожежного резервуару на 2000 літрів води, будівництвом насосної станції, системи очищення води та значною відстанню між об'єктами систем водопостачання та водовідведення.

Очисну споруду „Біотал” розміщено на відстані 46 м від каналізаційного випуску, тому вартість земляних робіт та укладання труб склала 104,5 тис. грн. Вартість локальної очисної споруди „Біотал” становить 211,2 тис. гривень.

Крім того, прокладено кабель у траншеї для електропостачання зовнішніх об'єктів (очисної споруди та насосної станції) на суму 12,7 тис. грн та встановлено пожежний резервуар з насосами, акумуляторами та запірною арматурою на суму 305,8 тис. гривень.

Збудовано насосну станцію вартістю 61,7 тис. гривень та закуплено обладнання на 57,6 тис. гривень.

У приміщеннях внутрішніх вбиралень встановлено систему опалення на суму 22,8 тис. гривень.

Проектом передбачено та виконано роботи з благоустрою території на суму 7,0 тис. гривень.

У цілому об'єми, а отже, і вартість проектно-кошторисної документації є значно більшими, ніж влаштування внутрішньої вбиральні, оскільки проектом передбачено реконструкцію (заміну) систем водовідведення (влаштування системи „Біотал”-8) та водопостачання, улаштування пожежного резервуару та будівництва насосної станції.

Площа реконструйованих вбиралень становить 42,7 м², в яку входять просторі вбиральні для хлопців і дівчат, вбиральня для вчителів, яку також можна використовувати і для маломобільних груп населення також, тому що має відповідні параметри.

Слід звернути увагу, що передбачено проектом, який пройшов експертизу, встановлення чаш типу „Генуя” в санвузлах школи. Однак Державними санітарними правилами і нормами влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу – ДСанПіН 5.5.2.008-01, що затверджені постановою Головного державного санітарного лікаря України від 14.08.2001 № 63, а також Державними будівельними нормами ДБН В.2.2-3:2018 „Заклади освіти. Будинки і споруди” передбачено обладнання санвузлів у закладах загальної середньої освіти виключно унітазами.

Крім того, перевіркою виявлено відсутність вентилятора типу Вентс 200 ВКМО, запроцентованого в акті виконання будівельних робіт №3/1 за жовтень 2019 року, за який здійснено оплату в сумі 5 994 грн, оплачено також послуги з встановлення в сумі 326 гривень.

Санвузол розташовано на першому поверсі, перероблено зі складських приміщень шляхом реконструкції. До складу санвузла входять 5 приміщень:

туалети для хлопців і дівчат, у яких встановлено чаші типу „Генуя” (10 шт.), пісуари (2 шт.) та рукомийники (7 шт.); туалет для дітей з особливими потребами і туалет для вчителів (відповідно по одному унітазу та рукомийнику).

В окремому приміщенні при санвузлі розміщено бойлер для нагріву води в санвузлі, накопичувальний резервуар для запасу води та фільтри для двоступінчастої очистки води.

Для забезпечення належних санітарно-гігієнічних умов у приміщеннях закладів загальної середньої освіти **Іршавського району** виділено субвенцію у сумі 1 318,5 тис. гривень. Станом на 26 листопада облаштовано вбиральні в двох закладах: **Ільницькій загальноосвітній школі I – II ступенів Іршавської районної ради та Імстичівській загальноосвітній школі I – III ступенів Іршавської районної ради.**

Рішенням двадцять першої сесії VII скликання Іршавської районної ради від 11.04.2019 № 496 „Про внесення змін до рішення районної ради від 18.12.2018 № 442 „Про районний бюджет на 2019 рік” на забезпечення належних санітарно-гігієнічних умов у приміщеннях закладів загальної середньої освіти виділено співфінансування в сумі 110,3 тис. гривень.

Вартість підрядних робіт за договором по об’єкту „Капітальний ремонт санвузлів з поліпшенням експлуатаційних показників Імстичівської ЗОШ I – III ступенів в с. Імстичеве” становить 479,9 тис. грн та по об’єкту „Капітальний ремонт приміщень з поліпшенням експлуатаційних показників Ільницької ЗОШ I – II ст. в с. Ільниця, вул. Першотравнева, № 85, Іршавського району Закарпатської області” – 489,1 тис. гривень.

У цілому відділом освіти Іршавської райдержадміністрації на облаштування приміщень Ільницької ЗОШ I – II ступенів та Імстичівської ЗОШ I – III ступенів внутрішніми вбиральнями використано бюджетних коштів на загальну суму 999,9 тис. гривень.

Залишок невикористаних коштів в сумі 393,8 тис. грн планується використати на капітальний ремонт з поліпшенням санітарно-експлуатаційних показників існуючих приміщень під внутрішні вбиральні у Лисичівській загальноосвітній школі I – III ступенів Іршавської районної ради.

Робочою групою встановлено, що документи, які б засвідчували право постійного користування земельними ділянками зазначених вище закладів освіти (Державний акт на право постійного користування земельною ділянкою, Державний акт на право власності земельною ділянкою, інше) як у відділі освіти Іршавської райдержадміністрації, так і в закладі освіти відсутні.

Ільницька загальноосвітня школа I – II ступенів Іршавської районної ради розташована в двох одноповерхових пристосованих будівлях. Водопостачання закладу здійснюється від сільського водопроводу. Каналізація – місцевий септик. Опалення закладу здійснюється від власної котельні на газу.

Слід зазначити, що санвузлами забезпечено обидва корпуси. Усі приміщення забезпечено проточною холодною і гарячою водою, витяжна вентиляція відсутня. На момент обстеження ремонтні роботи ще тривали.

Проте є зауваження до керівника підрядної організації ФОП Фанти Івана Івановича щодо улаштування окремих сантехнічних перегородок глухими, висотою до самої стелі, без проведення до них освітлення (у двох кабінках для дівчат), чим порушено п.8.29 „передбачити робоче освітлення кабінки та допоміжних приміщень блоків світильниками” ДБН В.2.-3:2018 „Заклади освіти”.

Також порушено п. 11.4 ДБН В.2.5-67:2013 „Опалення, вентиляція та кондиціонування”, а саме: підключення однофазного вентилятора не заблоковано з мережею робочого освітлення, тобто встановлено з порушенням, а саме кнопка включення/виключення встановлена на стелі біля самого вентилятора, до якого учню неможливо дотягнутися.

Крім того, якість фарбування в туалеті не відповідає прийнятій розцінці, як поліпшене фарбування, тобто наявні перепади на 1 м. паг. більше 3 мм.

В *Імстичівській загальноосвітній школі I – III ступенів Іршавської районної ради* реконструйовано приміщення санвузла для учнів початкової ланки.

Обладнання приміщень санвузла відповідає п. 7.5 Державних санітарних правил і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу – ДСанПіН 5.5.2.008-01.

Однак, приміщення не пристосовано для осіб з особливими потребами.

Рішенням тридцять четвертої сесії VII скликання *Берегівської районної ради* від 02.07.2019 № 420 „Про внесення змін до рішення районної ради від 27.12.2018 №365 „Про районний бюджет на 2019 рік” (із змінами від 29.05.2019 № 404) на забезпечення належних санітарно-гігієнічних умов у приміщеннях закладів загальної середньої освіти виділено 588,0 тис. грн, залишків освітньої субвенції – 149,6 тис. грн, та з місцевого бюджету – 58,8 тис. гривень.

Кошти було спрямовано на облаштування внутрішніми вбиральнями приміщень *Нижньореметівської загальноосвітньої школи I – II ступенів Берегівської районної ради*, в якій навчається 120 учнів в 9 класах, в т.ч. 65 учнів 1–4 класів.

У ході вивчення встановлено невідповідність черговості документів, а саме: акт приймання-передачі виконаних робіт по договору №07-0423-19 від 06.06.2019 на виконання експертизи проекту будівництва складено 10.06.2019, проте Експертний звіт щодо розгляду проектної документації за робочим проектом – від 27.09.2019 за № 07-0754-19. Тобто, експертний звіт складено на 3,5 місяці пізніше ніж було підписано акт приймання-передачі виконаних робіт та проведення платежу за виконані роботи.

Вищенаведений факт свідчить про здійснення відділом освіти Берегівської райдержадміністрації платежу в сумі 3,7 тис. грн (платіжне доручення від 12.06.2019 №14) без фактичного виконання робіт.

Документів, які б підтверджували факт передачі Підряднику затвердженої проектно-кошторисної документації та будівельного майданчика для виконання робіт не надано.

Санвузол, розташований на першому поверсі, перероблено зі складських приміщень шляхом реконструкції. Площа вбиралень становить 36,09 м², в яку

входять коридор, технічне приміщення, просторі хлопчачі, дівчачі вбиральні, вбиральня для вчителів і вбиральня для осіб з особливими потребами.

Загальна кошторисна вартість реконструкції з облаштуванням внутрішньої вбиральні за вказаним договором становить 994,84 тис. грн, з яких виконано та оплачено 796,43 тис. грн, тобто економія по договору № 17 від 10.10.2019 становить 198,41 тис. гривень.

Лютянська загальноосвітня школа I – III ступенів Великоберезнянської районної ради розташована в двоповерховій будівлі. На момент обстеження освітній процес в школі не здійснювався (карантин 13 – 17.01.2020).

Проектна потужність школи становить 460 учнів. Фактично навчається 187 учнів, в т. ч. 56 учнів 1 – 4 класів. Опалюється заклад від власної котельні на твердому паливі (дрова). Водопостачання здійснюється від власного водогону (колодязь з механічною подачею води). Наявна каналізація на вигріб.

Санвузол, розташований на першому поверсі, перероблено зі складських приміщень шляхом капітального ремонту. Наявна вся необхідна проектна і технічна документація. Усі приміщення забезпечено проточною холодною і гарячою водою (бойлер), витяжною вентиляцією, проведено опалення.

У контексті зазначеного слід звернути увагу, що загальна кошторисна вартість проекту відповідно до експертного звіту № 119158-ЗМ-ЗК від 19 липня 2019 року, виданого ТОВ „Науково-виробнича фірма „Інпроект”, становить 1568,8 тис. гривень.

Загальна сума використаних коштів склала 1 087,2 тис. грн, (сумарна вартість проектних робіт, експертизи проекту, підрядних робіт, технічного та авторського нагляду), тобто економія в межах затвердженого зведеного кошторисного розрахунку становить 479,6 тис. гривень. Причому варто наголосити, що серед усіх проектів цей вирізняється якістю виконаних робіт.

До складу санвузла входять 3 приміщення: туалет для хлопчиків (обладнаний двома унітазами, трьома пісуарами та двома рукомийниками);

туалет для дівчат (обладнаний чотирма унітазами та двома рукомийниками);

туалет для вчителів обладнаний одним унітазом. В приміщенні встановлено бойлер;

туалет для дітей з особливими потребами (обладнаний одним унітазом та одним рукомийником). Зауважимо, що умивальник для осіб з особливими потребами було передбачено в проектно-кошторисній документації.

У **Свалявському районі** робочою групою вивчено питання щодо облаштування внутрішніми вбиральнями **Свалявської загальноосвітньої школи I – III ступенів №1, Свалявської загальноосвітньої школи I ступеня №5 і Сусківської загальноосвітньої школи I – II ступенів Свалявської районної ради.**

Відповідно до рішення тридцять четвертої сесії VII скликання Свалявської районної ради від 02.07.2019 № 420 „Про внесення змін до рішення районної ради від 27.12.2018 № 365 „Про районний бюджет на 2019 рік” (із змінами від 29.05.2019 № 404) на забезпечення належних санітарно-гігієнічних умов у приміщеннях закладів загальної середньої освіти виділено 1995,9 тис. грн,

в т. ч. із освітньої субвенції – 1796,4 тис. грн та з місцевого бюджету 199,6 тис. гривень.

Тобто органами місцевого самоврядування прийнято рішення про розподіл коштів для організації проведення наведених вище заходів тільки через три місяці після їх розподілу на обласному рівні, що негативно вплинуло на подальші дії та затримку всіх етапів виконання робіт.

Внаслідок чого фактично роботи з облаштування приміщень закладів освіти внутрішніми вбиральнями проводились і проводяться під час освітнього процесу, і завершення яких заплановано на січень – лютий 2020 року.

Тобто протягом вересня – грудня 2019 року та січня – лютого 2020 року, а це зимовий період, підрядними організаціями в закладах освіти проводилися ремонтно-будівельні роботи (без зупинки освітнього процесу), що може бути небезпечно для життя та здоров'я дітей.

Слід зазначити, що станом на 04.12.2019 із запланованих заходів по трьох закладах загальної середньої освіти фактично завершено роботи тільки в ***Свалявській ЗОШ І ступенів № 5 Свалявської районної ради Закарпатської області.***

У закладі навчається 224 учні 1 – 4 класів. Навчання організовано у 2 зміни в 5-ти класних приміщеннях. Водопостачання закладу централізоване (міський водопровід), каналізація – центральна.

Новий внутрішній санвузол збудовано шляхом реконструкції підсобних приміщень. Проектна документація не розроблялася. У наявності Акт прийняття і виконання робіт.

До складу санвузла входять наступні приміщення:

туалет для хлопчиків (обладнаний одним унітазом для 52 хлопців);

туалет для дівчат (обладнаний одним унітазом для 60 дівчат);

туалет для вчителів (обладнаний одним унітазом та одним рукомийником, тут же встановлено бойлер для підігріву води).

У загальному коридорі встановлено два рукомийники, в наявності рідке мило, рушник.

Приміщення санвузла опалюються, вентиляція – примусова (включається разом із вмиканням світла).

Разом з тим, кількість санітарних приладів для дітей є недостатньою відповідно до Державних санітарних правил і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу – ДСанПіН 5.5.2.008-01

Для облаштування внутрішніми вбиральнями приміщення Свалявської ЗОШ І ступеня № 5 між відділом освіти (далі – Замовник) та ТОВ „Проектбуд Закарпаття” (далі – Виконавець) укладено договори на проведення поточного ремонту, зокрема:

договір підряду від 07.10.2019 №01/10-2019, за яким вартість робіт та матеріалів, наданих Підрядником, становить 154 790,40 грн (з ПДВ);

договір підряду від 08.11.2019 №01/11-2019, за яким вартість робіт та матеріалів, наданих Підрядником, становить 39 512,40 грн (з ПДВ).

Виконання робіт по вищезазначеному об'єкту підтверджено актами приймання виконаних будівельних робіт форми № КБ-2в за жовтень 2019 року на суму 154 790,40 грн та за листопад 2019 року на суму 39 512,40 гривень.

Крім того, робочій групі представлено первинні документи, що свідчать про придбання відділом освіти Свалявської райдержадміністрації матеріальних цінностей (сантехнічні приладдя, металопластикові конструкції, будівельні конструкції для обладнання каналізації, інше), які, зі слів працівників відділу освіти, передано Підряднику для використання під час здійснення поточного ремонту вбиралень закладу освіти. Разом з тим, акт прийому-передачі придбаних цінностей Підряднику робочій групі не надано.

Щодо реалізації проекту „Реконструкція існуючих приміщень під внутрішні вбиральні Свалявської ЗОШ І–ІІІ ступенів № 1 Свалявської районної ради Закарпатської області”, то в школі навчається 694 учні, в т. ч. 249 учнів 1 – 4 класів. Водопостачання закладу централізоване (міський водопровід), каналізація – центральна. У школі є функціонуючі два санвузли для дітей на першому поверсі (з двома унітазами і двома рукомийниками) та один туалет для працівників закладу на другому поверсі (один унітаз та один рукомийник), що є недостатнім для кількості дітей, що навчається. До 2017 року в школі функціонувала ще одна зовнішня вбиральня для дітей.

У приміщеннях на момент обстеження тривали ремонтні роботи (штукатурка стін, облицювання плиткою стін), встановлено перегородки, двері між приміщеннями відсутні. У приміщення вже проведено опалення (власна котельня на газі). Водопровідні і каналізаційні комунікації підведено до місць, де буде встановлено умивальники, унітази і пісуари.

Проте є зауваження до головного інженера проекту Козаря Юрія щодо виконання робочого проекту в частині розбіжності креслень. Зокрема, на аркуші робочого проекту АР9 (додаток 1) накреслено кладочний план після реконструкції з усіма відповідними розмірами, який відповідає розмірам та геометрії існуючого приміщення, також розкреслено на аркуші робочого проекту АР12 (додаток 2) план влаштування світлових прорізів для забезпечення природної інсоляції, натомість після виконання підрядною організацією робіт з улаштування перегородок виникає повна розбіжність з кресленнями на аркушах робочого проекту № 7 (додаток 3). У результаті таких дій немає можливості виконати розноску сантехнічних мереж відповідно до проекту.

Разом з тим, було зауваження до керівника підрядної організації Гелетея Федора Федоровича, який виконував роботи згідно з договором підряду № 20 від 24.10.2019, а саме: в листопаді 2019 року було прийнято два Акти виконаних робіт: в першому акті запроцентовано та прийнято демонтажні роботи, улаштування перегородок та прокладної пароізоляції з подальшим заливанням цементно-піщаних стяжок. У другому акті, за листопад, запроцентовано та прийнято поліпшене штукатурення, прокладання трубопроводів каналізації, а також прийнято самого матеріалу без улаштування на суму 47 833,0 гривень:

№	Найменування	кількість одиниць	ціна, грн	сума, грн
1	Умивальники овальні напівфарфорові та фарфорові в комплекті з кронштейнами, сифоном та шлангами для підключення	7	1 646,27	11 524,00
2	Змішувачі для умивальників	7	1 022,41	7 157,00
3	Унітази напівфарфорові та фарфорові в комплекті з бачком, кріпленням, шлангами та гофрою	8	2 366,92	18 935,00
4	Світильник світлодіодний IP 2028 Вт	3	759,55	2 279,00
5	Світильник світлодіодний IP 65, 18 Вт	12	526,99	6 324,00
6	Світильник аварійного освітлення з автономним джерелом 2	2	807,13	1 614,00
Сума				47 833,00

Процентування та прийняття матеріалів без улаштування суперечить істотним умовам договору № 20 від 24.10.2019, відповідно до якого в розділі 1 Предмет договору п. 1.1 „Замовник доручає, а підрядник зобов’язується власними та залученими силами і засобами виконати відповідно до умов цього договору роботи по об’єкту „Реконструкція існуючих приміщень під внутрішні вбиральні Свалявської ЗОШ І–ІІІ ступенів № 1 Свалявського району Закарпатської області”. Пункт 1.2. цього ж розділу „... прийняти завершені будівельні роботи і повністю сплатити вартість виконаних робіт у порядку і в розмірах, передбачених цим договором та додатками до нього”.

Не в повному обсязі виконано умови договору № 46/т від 25.10.2019 ПП „Габіон” в особі директора Сікорського Володимира Панасовича. Таким чином, прийнятий акт № 2 за листопад 2019 року містить вартість самих матеріалів, без улаштування, що порушує пункт 2.1 розділу 2 Предмет договору: „Виконавець зобов’язується за дорученням замовника, в порядку, на умовах та у строк, визначених Договором, виконати технічний нагляд за виконанням робіт...”.

Сусківська загальноосвітня школа І – ІІ ступенів Свалявської районної ради розташована в трьох одноповерхових будівлях. Фактично в закладі навчається 130 учнів в дев’яти класах. Водопостачання закладу централізоване (сільський водопровід), каналізування було на вигрібну яму, в подальшому планують встановити очисні споруди „Біотал”. Діти користуються надвірною вбиральною. В одному з корпусів школи є нефункціонуючий один санвузол (закритий).

Новий санвузол утворено шляхом реконструкції частини класу та бібліотеки і розташовано в одному з корпусів, що має два окремі входи. Тут розміщено 4 класні приміщення, однак лише учні двох класів зможуть користуватись внутрішнім туалетом, не переходячи через подвір'я.

Тобто, проект у сумі 845 791,00 грн, розроблено нераціонально, оскільки фактично внутрішньою вбиральною будуть забезпечені тільки учні двох класів, всі інші сім класів з трьох інших корпусів мають добиратися через все подвір'я. Проектна документація на реконструкцію під час обстеження не надана.

У приміщеннях на момент вивчення тривали ремонтні роботи – штукатурка стін, встановлення перегородок, двері між приміщеннями відсутні. У приміщення вже проведено опалення (власна котельня на газі). Водопровідні і каналізаційні комунікації ще не підведено до місць, де буде встановлено умивальники, унітази і пісуари.

У той же час встановлено невідповідність черговості документів, а саме: договір № 07-0805-19 складено 18.11.2019, проте Експертний звіт щодо розгляду проектної документації за робочим проектом „Реконструкція існуючих приміщень під внутрішні вбиральні Сусківської ЗОШ І-ІІ ст. Свалявського району Закарпатської області” датовано 14.11.2019 за № 07-0805-19. Тобто експертний звіт складено раніше, ніж було укладено договір на проведення експертизи проектної документації.

Документів, які б підтверджували факт передачі Підряднику затвердженої проектно-кошторисної документації та будівельного майданчика для виконання робіт не надано.

Отже, безвідповідальність керівника відділу освіти Свалявської райдержадміністрації призвела до того, що ремонтно-будівельні роботи проводилися під час освітнього процесу. Не було здійснено належного контролю керівниками при розробленні проектно-кошторисної документації, не враховано кількість окремих будівель на території закладу, в яких навчаються учні.

Загальна кошторисна вартість об'єкта **„Капітальний ремонт внутрішніх вбиралень ЗОШ І-ІІІ ст. в с. Стеблівка Хустського району”** відповідно до експертного звіту № 07-0270-19 від 27 травня 2019 року, виданого ДП „Укрдержбудекспертиза” у Закарпатській області становить 862 тис. гривень.

Вибіркові обміри показали невідповідність актам прийнятих робіт, улаштування плитки на підлозі відповідно замірам 41,5 м², а відповідно Актам прийнятих робіт – 43,98 м², тобто на 2,48 м² оплачено більше, ніж встановлено.

Площа вбиралень становить 41,5 м², що включає технічне приміщення, просторі хлопчачі та дівчачі вбиральні, вбиральня для вчителів, що також може використовуватися для осіб з особливими потребами, має відповідні параметри, згідно з ДБН В.2.2-40:2018 „Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення”.

Загальна кошторисна вартість об'єкта **„Реконструкція ЗОШ І-ІІІ ст. із влаштуванням внутрішніх вбиралень в с. Боронява Хустського району”** відповідно до експертного звіту № 23398 від 02.09.2019, виданого ТОВ „Експертиза МВК”, становить 1217,6 тис. гривень.

Відповідно до затвердженої проектно-кошторисної документації в обох корпусах закладу освіти облаштовано вбиральні як для учнів за статтю, так і для вчителів. Загальна кількість встановлених унітазів становить 14 шт., умивальників – 17 шт., пісуарів – 3 шт. та 4 фонтанчики питні з пляшковим сифоном та випуском.

Разом з виконаними роботами стосовно внутрішніх вбиралень було виконано роботи по частковому улаштуванні зовнішнього влаштування пандусу та навісу на загальну вартість 81,8 тис. гривень.

Для забезпечення належних санітарно-гігієнічних умов у приміщеннях закладів загальної середньої освіти Міжгірського району виділено субвенцію у сумі 2009,2 тис. гривень, а саме: для ***Лозянської загальноосвітньої школи I – II ступенів Міжгірської районної ради, Синевірської загальноосвітньої школи I – III ступенів Міжгірської районної ради та Присліпського НВК I – II ступенів Міжгірської районної ради.***

У ході вивчення встановлено, що на підставі акта від 18 вересня 2019 року з виготовлення проектно-кошторисної документації „Капітальний ремонт внутрішніх приміщень Лозянської ЗОШ I-II ст. Міжгірської районної ради під облаштування внутрішніх вбиралень” 29 серпня 2019 року проведено оплату в сумі 3,2 тис. грн за експертизу ПКД. Тобто фактично експертний звіт щодо розгляду проектної документації в частині міцності, надійності, довговічності об’єкта будівництва та кошторисної документації затверджено 18.09.2019.

Вартість робіт за вказаним договором становить 677,9 тис. гривень. Для влаштування вбиралень було використано приміщення медичного кабінету та кабінету директора.

Відділом освіти Міжгірської райдержадміністрації в особі начальника відділу освіти Олексієнко Н.С. укладено договір з Міжгірським будівельно-деревообробним підприємством на капітальний ремонт внутрішніх приміщень Лозянської ЗОШ I – II ступенів. На час роботи комісії було виявлено неякісне завершення робіт. Крім того, в обох вбиральнях, які розміщено по коридору навпроти одна одної, наявне затікання витяжної системи на стелі.

Аналіз проведених відділом освіти витрат за надані послуги з виготовлення проектно-кошторисної документації та експертизи ПКД засвідчив, що фактично оплата здійснювалася наперед, тобто за послуги, які на час оплати ще не були надані.

Аналогічна ситуація спостерігається і щодо ***„Капітального ремонту внутрішніх вбиралень корпусу №1 Синевірської ЗОШ I–III ступенів Міжгірської районної ради.***

У закладі здобувають освіту 390 учнів 5 – 11 класів. Початкова школа розміщена у 4-х окремих будівлях у присілках, в яких загалом навчається 236 учнів.

Тобто вбиральнями облаштовано тільки центральний корпус, учнів початкової школи не забезпечено внутрішніми вбиральнями.

На першому поверсі облаштовано вбиральню для дівчат з однією кабінкою та кабінкою для осіб з інвалідністю, щоб потрапити до якої особи з особливими потребами обох статей мають пройти в дівочу вбиральню.

Отже, вибірковий аналіз виконання у 2019 році робіт з облаштування внутрішніх вбиралень і правильність використання на цю мету коштів освітньої субвенції засвідчив як позитивні, так і негативні сторони вирішення цього питання.

Слід звернути увагу на однакові помилки у всіх замовників:

назва об'єкта не відповідає фактичній назві закладу, тобто за укладеним договором, назва закладу освіти відрізняється від назви, вказаної у єдиному реєстрі юридичних осіб;

проектно-кошторисна документація виготовлена та оплачена на наступний день після укладання договору на виконання цієї документації, а експертний звіт щодо розгляду проектної документації складено раніше, ніж укладено договір на її виготовлення;

не внесено зміни до Технічного паспорта через зміну кількості приміщень, які реконструйовано під внутрішні вбиральні;

відсутність документів, які б підтверджували факт передачі Підряднику будівельного майданчика для виконання робіт.

Звертаємо увагу, що відповідно до статті 26 Закону України „Про освіту” керівник закладу освіти здійснює безпосереднє управління закладом і несе відповідальність за освітню, фінансово-господарську та іншу діяльність закладу освіти.

Водночас позитивним вважаємо облаштування більшості вбиралень згідно з санітарними вимогами та забезпечення їх усім необхідним (вода, мило, папір, рушники тощо), а також створення відповідних умов для осіб з особливими потребами.

У 2020 році ця робота продовжується і для забезпечення належних санітарно-гігієнічних умов у приміщеннях закладів загальної середньої освіти державою згідно з розпорядженням від 27 листопада 2019 року №1106-р „Деякі питання використання у 2019 році освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам” (далі – розпорядження №1106-р) передбачено 26 130,5 тис. гривень.

Разом з тим, особливості використання освітньої субвенції за напрямками, визначеними розпорядженням, критерії розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами, порядок та умови погодження Міністерством освіти і науки пропозицій обласних, Київської міської держадміністрацій щодо використання освітньої субвенції затверджуються Міністерством освіти і науки за погодженням з Міністерством фінансів України.

Загалом облаштування внутрішніми вбиральнями потребує ще 132 заклади загальної середньої освіти області.

Найбільша кількість зовнішніх вбиралень, які потрібно облаштувати у 2020 році, у Великоберезнянському районі – 13, з яких п'ять у початковій школі з кількістю учнів до 20, Мукачівському – 16, Рахівському – 13 та Тячівському районах – 11. Крім того, у 2019 році для облаштування внутрішніми вбиральнями Тячівському району було виділено субвенцію на 21 заклад загальної середньої освіти та Мукачівському – на 20.

Обласна державна адміністрація відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 17.02.2020 № 1/9-91 подала пропозиції щодо використання коштів освітньої субвенції, розподілених відповідно до розпорядження № 1106-р.

Так, на погодження було подано 54 об'єкти на загальну суму 52 604,91 тис. гривень. Наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2020 № 531 „Про затвердження деяких переліків погоджених пропозицій обласних державних адміністрацій щодо використання освітньої субвенції у 2020 році за відповідними напрямками” для області передбачено кошти у сумі 26130,5 тис. гривень для забезпечення належних санітарно-гігієнічних умов у приміщеннях 28 закладів загальної середньої освіти.

Пунктом 3.3 доручення в.о. голови обласної державної адміністрації Гетманенка О.О. від 27 січня 2020 року № 02-05/3 за результатами селекторної наради, що відбулася 24 січня 2020 року, зобов'язано завершити будівництво нових туалетних приміщень і реконструкцію, капітальний та поточний ремонт внутрішніх вбиралень в усіх закладах загальної середньої освіти із дотриманням державних будівельних норм щодо проектування закладів загальної середньої освіти – ДБН В.2.2-3;2018 „Будинки і споруди. Заклади освіти”.

У листі облдержадміністрації від 16.01.2020 № 01-1/143 зазначено, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 року № 6 „Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам” залишки коштів субвенції, що склалися станом на 1 січня 2020 року, спрямовуються в тому числі і на будівництво нових туалетних приміщень і реконструкцію, капітальний та поточний ремонт туалетних приміщень закладів загальної середньої освіти, в яких початкову освіту здобувають не менше 20 осіб, їх облаштування санітарно-гігієнічним обладнанням та розроблення відповідної проектної документації.

Тут слід зазначити, що деякі керівники органів управління освітою вже упродовж кількох років не розподіляють залишки освітньої субвенції, які утворюються на кінець бюджетного періоду, або спрямовують їх тільки на заміну вікон і дверей.

**Заступник директора департаменту –
начальник управління
фінансово-економічної,
кадрової, юридичної роботи,
бухгалтерського обліку та звітності**

Вероніка МАЮРНИК